

הדבר מתגלה פעמים רבות במיוחד במעבר מן הבחורות אל החיים שלאחר החתונה.

בחור יכול להצליח מאוד, ברוך השם. הוא לומד, מתפלל, מחזיק סדרים, מתקדם ומקבל שם טוב. הצלחתו אמיתית. אבל לפעמים לאחר החתונה הוא מגלה שקשה לו להחזיק את עצמו באותה מידה. סדריו נחלשים, הביטחון שהיה בו מתערער, ודברים שפעם

נראו פשוטים דורשים ממנו עכשיו מאמץ גדול. הוא מתפלא: כיצד ייתכן? הרי הייתי בחור מצליח. ידעתי לקום, ללמוד, להתפלל, לעמוד בזמנים ולהתקדם. מה השתנה? לאט-לאט הוא עשוי להבין שבהיותו בחור, לא הוא לבדו החזיק את כל הבניין. אביו ואמו החזיקו בו הרבה יותר מכפי שהרגיש. הם נתנו לו בית, ביטחון, סדר וקרעקע יציבה. הם חיזקו אותו, דאגו לו, הקשיבו לו, נשאו חלק מן הדאגות שלו ופתרו בעיות רבות מאחוריו, לפעמים בלי שידע כלל שהיתה בעיה. גם הישיבה החזיקה אותו. היה זמן קבוע לקום, זמן לתפילה, זמן לסדרים, חברותות, מגיד שיעור, משגיח, חדר אוכל וסביבה שלמה שזרמה באותו כיוון. הבחור עמל באמת בתוך המסגרת, אבל המסגרת נשאה אותו יותר ממה שהבחין.

לאחר החתונה נפתח עולם אחר. הוא כבר אינו רק בן בבית הוריו. הוא עצמו צריך להיות שותף בבניית בית. הוא צריך לקבל החלטות, לשאת באחריות, להתמודד עם פרנסה, עם סדר יום ועם צרכים חדשים. שוב אי אפשר לו לסמוך על משפחתו לבדה. אביו ואמו עדיין אוהבים אותו ויכולים לסייע לו, אבל הם כבר אינם יכולים להיות העצם שעליו עומדים כל חייו. כאן הוא נדרש לבנות את עצמו מחדש – בעצם ובפנימיות.

עד עתה חי בתוך בית שבנו אחרים; עכשיו הוא צריך להיות בונה. עד עתה קיבל חיזוק; עכשיו עליו ליצור גם מקור פנימי של חיזוק. עד עתה היה מוחזק; עכשיו הוא צריך ללמוד להחזיק. הצלחתו בימי הבחורות היתה אמיתית. אבל היא היתה הצלחה בתוך מערכת שתמכה בו. עתה מתחילה עבודה עמוקה יותר: לקחת את כל הטוב שקיבל מאביו, מאמו, מן הישיבה ומן הסביבה, ולהפוך אותו לחלק מעצמותו. לפעמים הקושי לאחר החתונה מגלה שנפתחה לפניו עבודה חדשה. להפוך את הכוחות שקיבל לכוחות שלו. לא רק להיות בן הנישא על ידי הבית, אלא אדם שבונה בית.

"לא טוב היות האדם לבדו." אדם צריך אשה, משפחה, חברים, רבי, ציבור. חברותא היא מתנה, בית הוא מתנה, ידידים הם מתנה, ושותפות טובה יכולה להצמיח את האדם למקומות שלא היה מגיע אליהם לבדו.

את היסוד הזה מגלה התורה בצורה הגדולה ביותר בפרשת המלך. אין אדם בעולם המוקף בכוחות יותר מן המלך. יש לו סוסים, חיל, כסף וזהב, נשים, שרים, עבדים והמון עם. בכל מקום שהוא הולך מכינים לפניו את הדרך. הוא אינו צריך לפתוח דלת; פותחים אותה לפניו. הוא אינו צריך לבקש שיקשיבו לו; כולם ממתינים למוצא פיו. כל המערכת אומרת לו בכל שעה: אתה המלך. מלך אינו יכול להנהיג עם שלם בלי כוח, ממון, אנשים ומערכת. אבל דווקא מפני שכל אלו נותנים לו עוצמה, הם עלולים להטעות אותו.

יש באדם שני מיני כוח. יש כוח פנימי הנבנה בתוכו, ויש כוח חיצוני שהוא מקבל מן האנשים והענינים סביבו.

הכוח הפנימי הוא כשאדם מסוגל לחיות עם עצמו. וזה נבנה מן התורה, מן הדעת, מן האחריות ומן ההרגלים שהאדם קונה בנפשו. דברים שנותנים לו כוחות כאלו. בטח זקוק למשפחה, לחברים, לרב, לחברותא, לסביבה טובה. בטח, אחרים מוסיפים על כוחו. עם חברותא הוא לומד יותר טוב, אבל מסוגל גם לפתוח גמרא בעצמו. יום שהחברותא לא בא, הוא מסוגל ללמוד גם לבדו. הוא עובד טוב יותר עם שותף, אבל כאשר השותף יוצא לזמן-מה, הוא עדיין יודע לשאת באחריות. סך הכל, הסביבה מחזקת אותו, אבל יש בתוכו גם מרכז פנימי המחזיק אותו בעצמו.

יש כוח הבא מן החוץ. אביו ואמו מחזיקים בו, חבריו מעודדים אותו, החברותא מוליך את הלימוד, השותף נושא חלק מן העסק, והסביבה מעניקה לו חיות, ביטחון והרגשת חשיבות. גם כוח זה אמיתי. אדם באמת נעשה חזק יותר כאשר אנשים טובים עומדים סביבו. אלא שלפעמים הוא מרגיש את כל הכוח המקיף אותו וחושב שכבר נעשה כוחו העצמי.

כל זמן שהכל עומד סביבו כרגיל, קשה לאדם להבחין מה כבר נקנה בתוכו ומה עדיין מוחזק עבורו מבחוץ. רק כאשר אחד מן המסייעים מסתלק, מתברר הדבר.

בחור לומד עם חברותא טובה. הלימוד זורם, הקושיות עולות, התיורוצים מתחדדים, והוא מרגיש שהוא יודע ללמוד. ובאמת הוא מבין ומתקדם. אבל כשהחברותא נוסע לארץ ישראל לשבועיים, נפתחת מדידה חדשה: האם הוא מסוגל לפתוח את הגמרא לבדו? האם הוא יודע לשבת לפני הדף, לקרוא, לעיין ברש"י, להתאמץ ולא לברוח מן הקושי? אם הוא ממשיך ללמוד, הרי החברותא הוסיף על כוחו ובנה אותו. אבל אם ברגע שהחברותא נסע נפל כל סדר הלימוד, מתברר שחלק גדול מן הכוח היה עדיין מונח אצל השני. לא מפני שאין בו כישרון, אלא

מפני שעדיין לא הפך את כוח החברותא לקנין פנימי.

כך גם בשותפות. שני אנשים מנהלים עסק יחד במשך שנים. כל אחד מרגיש שהוא יודע להחליט, להנהיג ולשאת באחריות. אבל כאשר אחד מהם יוצא למנוחה, או כאשר השותפות נפרדת, מתגלה פתאום מה כל אחד יודע להחזיק בעצמו. לפעמים אדם מגלה שהוא פעל היטב מאוד כל זמן שהשותף עמד לצדו, אך לא בנה בתוכו הנהגה עצמית. הוא הרגיש את כוחו של העסק כולו וחשב שזהו כוחו הפרטי. גם חברים וידידים יכולים להעניק לאדם כוח עצום. כשהוא מוקף אנשים, בכל מקום מכירים אותו, לכל קושי יש לו עם מי לדבר, ובכל ענין נמצא מי שיחזק אותו. הוא מרגיש חזק, חי ובטוח. אבל כשהחיים משתנים, החברים מתפזרים והוא מוצא את עצמו לבדו, הוא עלול להתפלא: היכן נעלם כל הכוח שהיה בי?

הכוח לא היה שקר. הוא באמת היה שם. אלא שחלק ממנו היה כוח הסביבה. כל זמן שהסביבה נשאה אותו, הוא הרגיש את כולה כאילו היא שייכת לעצמותו. כשהיא הסתלקה, התגלה כמה מן הכוח כבר נעשה שלו וכמה עדיין היה כוח מושאל.

הוא מרגיש את כוחם של כל הדברים שסביבו ומתחיל לייחס אותם לעצמו.

“רק לא ירבה לו סוסים... ולא ירבה לו נשים ולא יסור לבבו... וכסף וזהב לא ירבה לו מאוד.” התורה אינה אומרת שלא יהיו לו כלים. היא אומרת: לא ירבה. אל תיצור סביבך ריבוי כה גדול, עד שלא תוכל עוד להבחין בינך ובין הדברים הנושאים אותך.

בזמננו רגילים שהשלטון שייך לעם, המנהיג מקבל את סמכותו מן הציבור. בתורה הקדושה מלכות ישראל אינה מתחילה מן העם, אלא מן השם:

“שום תשים עליך מלך אשר יבחר ה' אלקיך בו.” עצם המלכות, שליחותה וסמכותה באות מבחירת השם. המלך אינו רק שליח לבצע כל רצון העולה מן הציבור. מוטל עליו להנהיג לפי התורה, לשאת באחריות ולעמוד על האמת גם כאשר אין הדבר קל או מקובל על כולם.

אבל צריך להבחין בין **מקור המלכות** לבין **כוח המלכות**. מקור המלכות הוא מן השם; והכוח שבו היא פועלת למעשה בא מן העם. המלך יכול לצוות, רק מפני שיש אנשים שומעים בקולו. הוא יכול לצאת למלחמה מפני שהעם יוצא עמו. הוא יכול לנהל ממלכה מפני ששרים, חיילים ופועלים מבצעים את החלטותיו. העם נושא את הוצאות המלוכה, מחזיק את המערכת ומעמיד ביד המלך את האפשרות לפעול.

בלי אחיו, אין למלך כוח מעשי. הוא עומד בראשם, אבל הם נושאים את מלכותו.

“לבלתי רום לבבו מאחיו.”

המלך עלול לראות את כל הכוח המרוכז בידו ולחשוב שהכול נובע מעצמותו. התורה מזכירה לו: האנשים שאתה מושל בהם אינם רק נתינים; הם אחיך. כוחך המעשי בא מהם. הם מקבלים את הנהגתך, נושאים את מלכותך ומאפשרים לך לפעול. אל תייחס לעצמך את כל הגובה שהציבור מעמיד תחתיו. אבל מאידך גיסא, המלך אינו יכול להיות תלוי לגמרי בדעת העם ולהימשך אחר כל קול ורצון. אילו מלכותו היתה באה רק מן הציבור, היה מוכרח לחפש תמיד את הסכמתו ולומר לו את מה שהוא רוצה לשמוע. אבל מפני שמלכותו באה מן השם, עליו לבנות בתוכו כוח פנימי — כוח של תורה, יראה, דעת ואחריות — כדי שיוכל להנהיג את העם ולא רק להיגרר אחריו.

המלך צריך להכיר שכוחו בא מאחיו, ולכן אין לו מקום לרום הלב; ובה בעת לדעת ששליחותו באה מן השם, ולכן אסור לו לאבד את דעתו בתוך דעת ההמון.

הוא מקבל מן העם את כוח הפעולה,

אבל מן התורה את כיוון הפעולה.

הוא צריך להיות נישא על ידי העם — אבל לא נסחף אחריו.

בדרך משל, סוס מרים את האדם לגובהו של סוס. האדם היושב עליו באמת גבוה יותר מן ההולך על הארץ. הוא רואה למרחוק ונע במהירות גדולה. אבל עליו לזכור: הגובה הוא גובה הסוס, והמהירות היא מהירות הסוס. כאשר יש למלך ריבוי סוסים, חיל ורכב, נוצרת סביבו הרגשת עוצמה. בכל מקום הוא מופיע מעל אחרים, במהירות ובכבוד. אם אינו נזהר, הוא חדל להבחין בין כוחו העצמי ובין הכוח שהסוסים נותנים לו. סוס אחד מרים אותו כגובהו של סוס. ריבוי סוסים עלול להרים בעיניו את כל דמותו. הוא כבר אינו מרגיש אדם המשתמש בכלי, אלא אדם גבוה בעצמותו.

כך גם בכסף וזהב. ממון נותן יכולת לפעול, לבנות ולפרנס. אבל ריבוי ממון יוצר עולם שבו כמעט כל רצון יכול להתממש. האדם עלול לשכוח שהיכולת נמצאת בכסף, ולהרגיש שאין גבול לכוחו שלו.

ואפשר לראות נקודה דומה גם בריבוי נשים. עם אשה אחת הוא בונה בית אחד, מקום אחד של מעמד אחריות ונאמנות. אבל ריבוי נשים יוצר אצל המלך ריבוי מקומות שבהם הוא מקבל מעמד, כבוד ותחושת חשיבות. זה עלול להרים את לבו. כל ריבוי מוסיף למלך כוח אמיתי. אבל ככל שהכוח שסביבו גדל, כך גדלה הסכנה שלא יבחין מה שייך לעצמותו ומה שייך לכלים, לאנשים ולמערכת הנושאים אותו.

עומק רום הלב אינו תמיד גאוה פשוטה. לפעמים הוא מתחיל מטעות פשוטה. האדם מרגיש כוח, אלא שאינו מבחין מהיכן הוא בא. הוא מרגיש את חכמת הלימוד עם החברותא, וחושב שכל ההבנה כבר שלו. מרגיש שהביזנס הולך טוב, ואינו מרגיש כמה זה מכוח הנהגת השותף שלו. מרגיש את החיזוק של אביו ואמו וחושב שכבר בנה את עצמו. גם המלך, מרגיש את הסוסים, הכסף, הכבוד, השרים והעם שסביבו, וחושב: אני גדול.

הכוח קיים. הטעות היא שהוא מייחס לעצמו, מה שמוחזק בידו על ידי אחרים. זהו רום הלב: האדם אינו מבחין בין עצמו ובין הכיסא שעליו הוא יושב, בין כוחו ובין המערכת הנושאת אותו. הוא חושב שהגובה שהכלים והאנשים נתנו לו, הוא גובהו העצמי.

אדם שרוצה למדוד פנימיותו צריך לשאול: מה נשאר בי כאשר אחד מהכלים מסתלק? האם אני יודע ללמוד כאשר החברותא איננו? להנהיג כאשר השותף אינו עומד לידי? להחזיק סדר כאשר בית הוריי כבר אינו מחזיק את כל חיי? לא כדי לברוח מאחרים, אלא כדי לראות כמה מן הטוב שקיבל מהם כבר נעשה חלק ממנו.

כנגד כל זה נותנת התורה למלך דבר אחד שילך עמו תמיד: “וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר... והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו.” ספר התורה אינו עוד דבר המקיף את המלך. התורה בונה אותו מבפנים.

הסוסים אומרים לו: אתה חזק.

הכסף אומר לו: אתה בעל יכולת.

השרים אומרים לו: אתה הקובע.

העם אומר לו: דברך מתקיים.

אבל התורה אומרת לו: אתה עומד לפני השם.

התורה אינה באה להחליש את המלך. התורה רוצה שיהיה מלך חזק, שידע להחליט, להנהיג, לשאת את העם. אלא שהתורה רוצה שכוחו יהיה כוח פנימי, לא רק כוח מושאל מכל מה שמקיף אותו.

העם נותן לו את כוח הביצוע. הסוסים נותנים לו תנועה. הכסף נותן לו אפשרויות. השרים נותנים לו מערכת. אבל התורה נותנת לו לב, דעת וכיוון.

מלך כזה משתמש בסוסים, אבל אינו מקבל מהם את הגדרת עצמו. הוא מחזיק ממון, אבל אינו מודד את ערכו לפי הממון. הוא מקבל את כוחו מן העם, אבל אינו נעשה תלוי בכל רוח העוברת בציבור. הוא יודע להקשיב לאחיו, להכיר בטובתם ולשאת באחריות כלפיהם, ובאותה שעה להישאר נאמן לשליחות שניתנה לו מן השם.

אחר כך אומרת התורה: “למען ילמד ליראה את ה' אלקיו... לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל.” לא נאמר רק שלא ירום לבבו, אלא שלא ירום לבבו מאחיו.

זו כל עומק המלכות. המלך עומד בראש אחיו. תפקידו ואחריותו גדולה יותר, הוא בן לאותו עם, עומד לפני אותו השם ומחויב באותה תורה. והוא צריך להכיר שכל כוחו המעשי בא מהם, ולכן אינו רשאי להתנשא עליהם. אבל מאידך, הוא צריך לבנות בתוכו דעת של תורה, כדי שלא ייסחף אחריהם ויאבד את שליחותו.

דווקא מלך שיש לו כוח פנימי יכול להישאר אה. מלך שכל קיומו תלוי בכך שאחרים יהיו מתחתיו, מוכרח להרגיש עליון. אם יכיר שהם שווים לו בעצמותם, ייפול כל הבניין שעליו הוא עומד. אבל מי שנבנה מבפנים אינו צריך להנמיך אחרים כדי לעמוד. הוא יכול להיות מלך ולהישאר אה.

זהו הלימוד לכל אדם. להשתמש בכל המתנות שהשם נותן לו — משפחה, חברותא, שותפים, חברים, ממון, כבוד וסביבה — אבל לא לטעות ולחשוב שכל הכוח המקיף אותו כבר נעשה כוחו העצמי. אלא להכיר טובה למי שנושא אותו, ובאותה שעה לבנות בתוכו דעת, אחריות וכוח של אמת.

מלכותו של המלך באה מן השם,

כוחו בא מן העם,

ולבו נבנה מן התורה.

משום שכוחו בא מאחיו — אין לבו רם מהם; ומשום שמלכותו

באה מן השם — אין לבו נגרר אחריהם.

מאיר עומד בתוך הדזשים (ג'ים) שלו ומסתכל מסביב.

אנשים מתאמנים, עובדים שלו עוברים מאחד לשני, הטלפונים נכנסים, יש סדר, יש מקום יפה, יש

ביזנעס. הוא רק בן עשרים וחמש, שנה אחת אחר נישואיו. עדיין יש טשעלינדזשעס, עדיין יש דברים שצריכים להסתדר, אבל ברוך השם כבר רואים את הדרך. העסק עומד, הדבר עובד, והוא כבר יכול לפעמים להסתכל אחורה ולהבין איך הגיע לכאן.

הדרך שלו לא התחילה בדזשים ולא בלייסענס. היא התחילה הרבה קודם, כשהיה ילד קטן בבית שלא היה בו הרבה כסף. מאיר התרגל מוקדם לדבר פשוט מאוד: אם הוא רוצה כסף, הוא צריך לחשוב איך להגיע אליו. לא מתוך שיעור על עצמאות ולא מתוך קורס בביזנעס. כך היתה המציאות. ממילא בעוד ילדים אחרים חושבים מה לעשות עם הזמן שלהם, הראש שלו כבר חשב: מה אנשים צריכים, מי יכול לעשות, ואיך אפשר להרוויח מזה משהו.

עוד כשהיה ילד היה לו מעין קומפני קטן של ציצית. בחורים היו קושרים בשבילו את הציציות, והוא היה מסדר את העבודה, מוסר, מקבל, ומרוויח איזה אחוז באמצע. הוא עדיין לא ידע לקרוא לזה 'מענידזשמענט', או 'לידערשיפ', או 'ביזנעס מאדעל'. הוא רק ידע שצריך למצוא עבודה, למצוא מי שיעשה אותה, לדאוג שהדבר יגיע ללקוח, ולראות שבסוף נשאר משהו.

זה היה ביזנעס קטן מאוד, אבל הלימוד היה אמיתי. אם לא סידר נכון, הדבר לא הסתדר. אם משהו לא עשה את העבודה, הוא היה צריך למצוא פתרון. אם המחיר לא היה נכון, הרווח נעלם. שום מורה לא היה צריך להמציא בשבילו תרגיל. המציאות עצמה נתנה לו את השאלות ואת התשובות.

אחר כך, כשהיה בחור צעיר, פתח עוד עסק קטן של בניית סוכות. גם שם למד בדרך הפשוטה ביותר. פעם העבודה לקחה יותר זמן ממה שחשב, פעם חסר חלק, פעם לקוח רצה דבר אחר ממה שהיה ברור בתחילה. כל סוכה הוסיפה עוד קצת דעת. לא היה כאן קורס בבניית עסק. היתה סוכה שצריכה לעמוד, לקוח שמחכה, עבודה שצריכה להיגמר וכסף שצריך להישאר.

ובאותן שנים עצמן, בעולם הישיבות, שום דבר לא הלך לו מסודר. מאיר איז געפלויגן פון איין ישיבה צו די

סיפורים

נפל מן המסלול והתחזק

אנדערע. במקום אחד לא רצו אותו, עבר למקום אחר, וגם שם לא הסתדר. שוב עבר, ושוב. הוא היה מן הבחורים שהסיסטעם לא ידע כל כך מה לעשות אתם.

בשעתו זה כאב. בחור רוצה מקום. רוצה להרגיש שהוא שייך. רוצה לדעת שהוא הולך על הדרך כמו כולם. אבל אצל מאיר קרה דבר אחר. כל פעם שהמסלול הרגיל נסגר לפניו, נפתח לפניו עוד קצת עולם עצמאי. הוא היה מוכרח לחשוב מה הוא עושה עם עצמו, במה הוא טוב, איך הוא מרוויח, ואיך הוא בונה לעצמו מקום.

חבריו המשיכו על הטרעק. מאיר לא היה על הטרעק. אבל בזמן שהם עדיין התכווננו ליום שבו יצטרכו להיכנס אל החיים, מאיר כבר התחיל לאסוף שנים של חיים. לא מפני שהיה חכם מהם, ולא מפני שהדרך שלהם היתה רעה. פשוט המציאות שלו הכריחה אותו להתחיל מוקדם. עוד לקוח, עוד עבודה, עוד טעות, עוד אדם שלא עמד בדיבורו, עוד דבר שהיה צריך לפתור בלי שמישהו יאמר לו מה התשובה הנכונה.

כשהגיע בערך לגיל שמונה עשרה התחיל לעסוק יותר בענייני עקסערסייז. הוא עצמו עבר הרבה בעניין הזה, למד מתוך הגוף שלו מה עובד ומה לא עובד, ולאט לאט התחיל לעזור גם לאחרים. בתחילה אחד שאל אותו, אחר כך עוד אחד. הוא ראה שהוא מבין בזה, שהוא יודע להסביר, לעודד ולהחזיק אדם

בדרך עד שרואים תוצאות.

מאיר גם לא הסתפק רק באנשים שכבר באו אליו. הוא התחיל קאמפיין להסביר לאנשים את נחיצות הבריאות והעקסערסייז, ובפרט בתוך ההיימישע עולם, שלא תמיד היו בקיאים כל כך בעניינים אלו ולא תמיד הבינו עד כמה הדבר נחוץ. זה לא היה קל. הרבה אנשים לא הבינו מה הוא רוצה מהם, ואצל חלקם עצם כל העניין היה זר. אבל מאיר ידע לדבר על זה, להסביר בפשטות, ולהכניס באנשים את ההרגש שזה אינו איזה דבר צדדי, אלא חלק מן השמירה על הבריאות.

גם בזה התגלה אותו כוח שהיה בו כבר בילדות. הוא לא רק חיפש איפה יש כבר שוק ולהיכנס לתוכו. הוא ראה צורך שעדיין לא כולם רואים, והתחיל להסביר, לדבר ולבנות סביבו הבנה. מעט מעט הגיעו עוד אנשים, ועוד אחד שמע מחברו, והוא ראה שיש כאן דבר שאפשר וצריך לבנות באופן רציני.

באיזה שלב החליט: אם זה מה שאני עושה, אני רוצה לעשות את זה באמת. צריך לייסענס. צריך ללמוד את הדברים המקצועיים. צריך לעבור טעסט. צריך לפתוח ביזנעס מסודר ולעשות הכל כמו שצריך.

מאיר לא היה נגד לימוד. הוא לא אמר: אני כבר יודע מן החיים, אני צריך ספרים וטעסט. כשהגיע דבר שצריך ידיעה מקצועית ולייסענס, הוא הלך ללמוד. אלא שאצלו הסדר היה אחר. הוא כבר היה בתוך המציאות, ועכשיו הלימוד בא להשלים ולסדר את מה שכבר עשה.

וזה לא היה קל. האנגלית שלו לא היתה טובה, ובפרט כל האנגלית המקצועית של גוף, בריאות ואימון. הוא למד, הלך לטעסט ונפל. חזר ללמוד, ניסה שוב, ושוב לא עבר. עוד פעם ועוד פעם. כל טעסט כזה היה יכול לומר לו: אולי אינך שייך לכאן.

אבל מאיר כבר לא נתן לטעסט להחליט מי הוא.

הוא כבר ראה את עצמו כביזנעסמאן בעצם. כבר עבד. כבר עזר לאנשים. כבר הרוויח והפסיד. כבר ראה תוצאות. הלייסענס לא היה צריך ליצור אותו. הלייסענס היה רק עוד שער שצריך לעבור. יהיה מה שיהיה, זהו הוא. אם חסרה אנגלית, ילמד אנגלית. אם צריך להכיר עוד מילים, יכיר. אם נפל, ינסה שוב. הכיוון כבר היה ברור.

ובסוף עבר.

אחר כך התחיל לבנות דזשים יפה ומסודר, ושוב התברר שהחיים אינם קורס. כאן כבר אין טעסט שאתה נכשל בו וחוזר בעוד חודש. עכשיו טעות עולה כסף. מקום עולה כסף. מכשירים עולים כסף. עובד שאינו מתאים עולה כסף. דבר שמתעכב משפיע על אנשים אמיתיים.

מאיר כבר היה רגיל לבית הספר הזה. הוא ידע שנפילה אינה אומרת שהדרך נגמרה. היא אומרת שיש כאן דבר שעדיין צריך ללמוד. אם חסר — משלימים. אם טעו — מתקנים. אם הפסידו — לומדים. אם אדם אמר לא — מחפשים דרך אחרת.

לאט לאט הדזשים נבנה. הגיעו יותר אנשים. נכנסו עובדים. העסק קיבל צורה. היום עדיין יש לו הרבה מה

לבנות, אבל כבר יש לו קצת מקום לנשום ולהסתכל אחורה.

וכשהוא מסתכל, הוא רואה את הישיבות שמהן נזרק באופן אחר. הוא אינו אומר שהם צדקו, ואינו אומר שטוב לזרוק בחור. הם גם לא עשו זאת כדי לעזור לו להגיע לביזנעס. אבל למעשה, שלא בכוונה, נגרם על ידם דבר. הם הורידו אותו מן הטרעק, וכאשר לא היה לו טרעק, הוא היה מוכרח להתחיל ללכת.

אילו היה מסתדר יפה בכל המסגרות, אולי היה ממשיך עוד שנים בלי צורך גדול לשאול מה הוא יודע לעשות בפועל. אולי היה מגיע לעולם המעשה בגיל מאוחר יותר, ורק אז היה מתחיל לאסוף. מאיר התחיל מוקדם. כבר בילדות בציצית, אחר כך בסוכות, אחר כך באקסערסייז, אחר כך בדזשים, אחר כך בקאמפיין.

אלו אינם כמה סיפורים שונים. זה אותו מאיר כל הדרך. הילד שסידר בחורים לקשור ציצית כבר היה שם. הבחור שבנה סוכות כבר היה שם. בן השמונה עשרה שעזר לאחרים באקסערסייז ודיבר על בריאות כבר היה שם. הלייסענס לא יצר אותו, והדזשים לא יצר אותו. כל שלב רק נתן כלי גדול יותר לכוח שכבר התחיל לעבוד כשהיה ילד קטן.

וזה אולי הדבר שמאיר מבין היום יותר מכל. הוא לא חיכה עד גיל עשרים וחמש להתחיל את החיים. הוא חי אותם בדרך. מעט כסף ואחר כך יותר, מעט אחריות ואחר כך יותר, טעות קטנה ואחר כך טעות שעולה יותר, עבודה קטנה ואחר כך ביזנעס.

הדבר הזה בנה בתוכו הרגשה עמוקה שאי אפשר כל כך ללמד בקורס: יהיה מה שיהיה, אני אמצא דרך לעבור את זה.

היום הוא כבר אינו צריך לכעוס כל כך על מי שלא רצה אותו. הכאב שהיה אז היה אמיתי, אבל עכשיו הוא רואה גם את מה שהקב"ה הוציא ממנו. מה שנראה אז כאילו זרקו אותו מן הדרך, הכריח אותו להיכנס מוקדם אל החיים.

אחרים היו על הטרעק. מאיר היה בתוך המציאות. ורק אחר כך התברר שגם זו היתה דרך.

קול הלשון פרטי - הרב שלום לאנגסאם 605-313-6803

- אויף אידיש 1, שיעורים מהתקופה האחרונה 1, דיבאטעס 2, נפש (נפש, חיזוק, חינוך, שלום בית) 3, פרשת השבוע 4, חומש רש"י 5, משנה וגמרא 6, הלכה 7, מוסר וחסידות 8, אינטערסאנע טאפיקס (חכמת התורה, חכמת העולם) 9, שבת 10, מועדים 11, שיעורים 12 | נ"ך 2 - שיעורים על רוב תנ"ך

אם ברצונכם לקבל את הגליון במייל, נא לפנות: shalomlang@gmail.com
או לשלוח הודעה: zum-pintel+subscribe@googlegroups.com

לנדב הגליון, או לפרסם בו, וכן להזמין את הרב למסור שיעורים בישיבות ובכוללים,
נא להתקשר למכון מישרים 845-274-3516